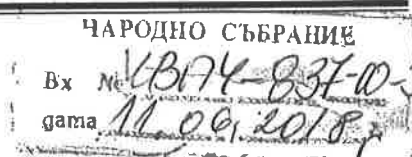

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ
ՈՒՂԱՓԱՌ ՍՈՒՐԲ
ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՊՈՒԼԿԱԴՐՈՅ
ԹԵՍ
ԹԵՍԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

АРМЕНСКА АПОСТОЛИЧЕСКА
ПРАВОСЛАВНА
ЦЪРКВА В БЪЛГАРИЯ
ЕПАРХИЙСКИ СЪВЕТ

Изх. № 159, 07-06 / ..... 2018г.

ДО
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
44-ТОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-Н КРАСИМИР ВЕЛЧЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯТА
И ПРАВАТА НА ЧОВЕКА
44-ТОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОПИЕ
Г-Н ЕМИЛ ВЕЛИНОВ
ДИРЕКТОР НА
ДИРЕКЦИЯ „ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯ“

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

От името на Епархийски съвет на Арменска Апостолическа Православна Църква в България изразяваме следното становище относно внесените законопроекти за изменение на Закона за вероизповеданията, а именно:

1. Законопроект за изменение и допълнение на Закона за вероизповеданията с вх. № 854- 01- 34/ 04. 05. 2018 год. (Законопроект 34).
2. Законопроект за изменение и допълнение на Закона за вероизповеданията с вх. № 854- 01- 35/ 09. 05. 2018 год. (Законопроект 35).
3. Становището ни е фокусирано върху предложенията за изменение на:

(а) Предложеното в § 6 от Законопроект 34 изменение на чл. 21 от Закона за вероизповеданията (ЗВ) посредством създаване на нови алинеи 4- 20, и съответстващото му предложение в § 20 от Законопроект 35.

(б) Предложеното в § 9 от Законопроект 34 изменение на чл. 29 от Закона за вероизповеданията (ЗВ) посредством създаване на нови алинеи 2, 3 и 4, и съответстващото му предложение в § 22 от Законопроект 35.

(в) Предложеното в § 10 от Законопроект 35 създаване на нов чл. 14а, и по-конкретно-неговата алинея 2.

I. Становище относно предложената нова регламентация на предоставяне на държавна субсидия на регистрирани вероизповедания.

В тази част от Законопроекта становището засяга само предложената нова ал. 4 на чл. 21 съобразно номерацията, дадена в § 6 от Законопроект 34, респективно- новата ал. 2 на чл. 28 от ЗВ съобразно номерацията, дадена в § 20 от Законопроект 35.

От името на Епархийски съвет на Арменска Апостолическа Православна Църква в България изразяваме отрицателното си становище относно предложените нови ал. 4 на чл. 21/ ал. 2 на чл. 28 със следните текстове:

Законопроект 34- «(4) Държавна субсидия се предоставя на вероизповеданията, към които принадлежи не по-малко от едно на сто от населението на страната на база резултатите от самоопределението от последното преброяване».

Законопроект 35- «(2) Държавната субсидия за регистрираните вероизповедания, към които принадлежи не по-малко от едно на сто от населението на страната на база резултатите от последното преброяване на населението, представени от Националният статистически институт, се разпределя на база предварително представен проект за бюджет от всяко вероизповедание. При недостиг на средства за финансиране на всички заявени разходи, разпределението е пропорционално съобразно числеността на заявите принадлежността си към съответното вероизповедание при последното преброяване на населението.»

Считаме, че така предложените критерии за предоставяне на държавна субсидия са неправилни и създават предпоставки една от традиционните общности в българското общество - Арменската, да бъде поставена в незаслужено по-неблагоприятно положение в сравнение с останалите общности и верски групи.

Преди всичко следва да се отбележи, че използваният и в двата законопроекта **критерий «едно на сто от населението на страната»** поставя Арменската общност в Република България в състояние на «неблагоприятно третиране» спрямо другите общности. И това е така, защото Арменската общност в страната формално е сравнително малобройна. От една страна, защото и тя не прави изключение от цялото българско общество, страдащо от сериозни демографски и емиграционни проблеми. И от друга, защото-поради десетилетията обща история и живот без разделения по етнос, религия и произход, немалка част от арменците приемат и признават себе си за български

граждани. Те живеят като такива. Създават семейства с български граждани. Раждат и отглеждат с любов децата си, без разделителни линии. Но всички те имат потребност да съхраняват историята и самобитността на общността, за да бъде тя част от визитката на България като мултиетническа и мултирелигиозна страна, която създава благоприятни условия за пълноценен живот на различните етнически и религиозни общности и ги третира като равни. Използването на един такъв критерий на практика би направило съществуването на Арменска Апостолическа Православна Църква в България невъзможно, което пък би се отразило негативно върху възможността на членовете на Арменската общност да изповядват своето вероизповедание с присъщите му прилики и отлики от традиционния източноправославен обред.

На следващо място критерият «самоопределение»/ «заявена принадлежност към съответното вероизповедание» също не е обективен и отговарящ на действителността.

Това е така, защото съгласно текста на чл. 6, ал. 3 от Закона за преброяване на населението и жилищният фонд в Република България през 2011 год. данните относно етническа група, вероизповедание и майчин език се предоставят доброволно. Което означава, че българските граждани, за каквито се приемат голяма част от арменците родени в България, включително и тези от смесени бракове, но кръщавани по каноните на Арменската църква, не са длъжни да предоставят тези данни, което създава предпоставка за неточно отразяване на броя и числеността на съответните етнически и верски общности, включително и на броя на Арменската общност в Република България.

Все в тази връзка следва да се отчете, че **използването на «последното преброяване» като база за формиране на извод относно числеността на Арменската общност, също не е обективно, тъй като преброяванията се извършват на всеки 10 години.** Това е достатъчно дълъг период, в който могат да настъпят съществени изменения в структурата и състава на отделните общности и групи в Република България, включително и Арменската, които, ако не бъдат отчитани през по- кратък период от време, създават предпоставки за неблагоприятно третиране на различните общности (облагодетелстване на едни за сметка на други общности и вероизповедания).

Не на последно място следва да се съобрази, че държавната субсидия е необходима с цел изплащане възнагражденията на свещенослужителите. Самостоятелната дейност на църквата ни не е достатъчна, тъй като средствата от нея се използват изцяло за извършване на ремонтни дейности за нашите храмове. Ако бъдем лишени от тази субсидия, на практика Арменската Апостолическа Православна Църква в Република България ще бъде принудена да преустанови своята дейност, поради липса на свещенослужители. Действително, в мотивите към Законопроект 34 се посочва, че за вероизповедания, които са с численост под 1 % от населението на Република България, се запазва досегашният ред на субсидиране от Държавата. Но никъде в текстовете, касаещи предоставянето на държавната субсидия, това не е отразено.

Предвид гореизложеното считаме, че така предложените текстове на новата ал. 4 на чл. 21 съобразно номерацията, дадена в Законопроект 34, респективно- ал. 2 на чл. 28 от ЗВ съобразно номерацията, дадена в Законопроект 35 от ЗВ, не би следвало да се приема, като бъдат оставени в сила досега действащите правила за разпределение на държавната субсидия.

II. Становище относно изискванията към свещенослужителите

В тази си част становището ни е фокусирано върху предложените текстове, регламентиращи кои могат да бъдат свещенослужители на територията на Република България:

§ 9 от Законопроект 34- «(2) Свещенослужители и служители на вероизповеданията могат да бъдат само български граждани. Чужди граждани могат да бъдат свещенослужители само след предварително разрешение от дирекция „Вероизповедания“ на Министерския съвет. Свещенослужители - чужди граждани могат да участват в богослужения само съвместно с местни представители на съответното вероизповедания, когато се намират в страната по покана на вероизповеданието и за това предварително е уведомена дирекция „Вероизповедания“ на Министерския съвет.»

§ 22 от Законопроект 35- «(2) Свещенослужители и служители на вероизповеданията могат да бъдат само български граждани.»

Тази формулировка на новата ал. 2 на чл. 29 от ЗВ на практика ще постави членовете на Арменската общност в Република България в невъзможност да изповядват своето вероизповедание, съобразно характерните за Арменската Апостолическа Православна Църква догматични особености. В основата на горното твърдение стои обстоятелството, че в Република България няма открити духовни учебни заведения, които да обучават духовници-български граждани съобразно арменският апостолически ритуал. Свещенослужителите към Арменската Апостолическа Православна Църква от цял свят се обучават само и единствено в Духовната семинария в «Светия престол Ечмиадзин» или в нейният филиал в гр. Севан. Няма и български граждани, които да са обучени в такива заведения в Република Армения. Към настоящият момент службите в ритуалните храмове на Арменската църква в Република България се извършват от изпратени за тази цел духовници от Република Армения. Ето защо считаме, че така формулираната ал. 2 на практика лишава членовете на Арменската общност от правото им на вероизповедание. И това е така, защото макар и християнска по своята същност, Арменската Апостолическа Православна Църква се отличава с определени догматически особености от Източноправославната църква, от Католическата църква и другите християнски църкви.

Не на последно място следва да се отчете и обстоятелството, че по своята същност Арменската Апостолическа Православна Църква, като всяка християнска църква, е миролюбива. Ето защо ние не виждаме заплаха за

обществения ред и националната сигурност на Република България, на която ние като етническа група дължим толкова много, ако в храмовете на Армeнската църква служат чужди (арменски) граждани. За нас е важно не кой, а какво проповядва. Армeнската Апостолическа Православна Църква е една от най-древните християнски църкви в света. Християнството е пренесено в Армения от апостолите Вартоломей (един от Дванадесетте апостоли) и Тадей (един от Седемдесетте апостоли), поради което е изключено и невъзможно в проповедите ни да се съдържат човеконенавистни и немиролюбиви идеи и учения.

Поради това нашето предложение е новата ал. 2 на чл. 29 от ЗВ да бъде формулирана така, че да запази възможността членовете на Армeнската общност да изповядват своята религия съобразно догмите на Армeнската Апостолическа Православна Църква, като свещенослужителите в нея не бъдат дискриминирани на база тяхното гражданство.

III. Становище относно предложеното в § 10 от Законопроект 35 създаване на нов чл. 14а, и по-конкретно- неговата алинея 2

С предложеният текст на новият чл. 14а, ал. 2 се предлага в ръководството на религиозната общност, която иска статут на юридическо лице да могат да участват само пълнолетни български граждани.

Съгласно уставът на Епархията на Армeнската Апостолическа Православна Църква в България ръководството ѝ се състои както от свещенослужители, така и от миряни. Поради изложеното в предходната част относно обективната невъзможност в нашата църква да служат свещенослужители- български граждани, то съществува и обективна невъзможност в ръководството ѝ (в неговата духовна част) да бъдат избирани само и единствено български пълнолетни граждани. Ето защо считаме, че по този начин тази формулировка на ал. 2 на новият чл. 14а ни поставя в невъзможност да формираме ръководство на Епархията на Армeнската Апостолическа Православна Църква в България, респективно тя да упражнява дейността си.

Предвид гореизложеното така предлаганият текст следва да бъде формулиран така, че в случаи като нашият да се допускат изключения.

Антраник Шакариян
Председател на Епархийския съвет
на Армeнска Апостолическа Православна
Църква в България

